

برسید به دست اللیلا حاتمی

سعید محسنی

برسند به دستِ لیلا حاتمی

چون در دریا افتادی و شنا نمی‌دانی، مرده شو تا آبت بر سر نهد.

شمس تبریزی

آقای سامان خان محوری، سلام

امیدوارم که حالت خوب باشد و روزگارت به کام.

بعید می‌دانم آنقدر پیر شده باشی که مرا یادت نباشد، اما محض احتیاط عرض شود که من اسماعیل ایوبی هستم. اگر داری ذهن‌ت رامی کاوی وزیر لب می‌گویند این اسم چه قدر آشناست و یادت نمی‌آید، به عرض می‌رسد که اسماعیل ایوبی همان کسی است که وقتی شما سر باز بودی توی آشپزخانه کار می‌کرد و شب‌هایی که غذا کوکوس‌بزی می‌دادند، یواشکی راهت می‌داد آن‌جا و قدری از ناهار ظهر برایت گرم می‌کرد و تو برایش از عالم سینما حرف می‌زدی. به جا آوردي دیگر؟! اسی دم‌شیر! این اسمی بود که شما برایم گذاشته بودید، وقتی با آن پسره‌ی عرب دست به یقه شدم و گفتم با دم‌شیر بازی نکن. دیگر باید یادت آمده باشد.

خوبی؟ سلامتی؟ رو به راهی؟ اوضاع و احوال؟ کار و بار؟ راستش در طول این چند سال، دو سه‌بار قصد کردم که بیایم تهران و بیینم که خب نشد. بیش تر به خاطر این که دور و برم را شلوغ کرده‌ام؛ زن و بچه و... تو چه خبر؟ چه می‌کنی؟ زن گرفته‌ای؟ یادم هست چند سال پیش که آمده بودی این‌جا من تازه نامزد کرده بودم. گفتی زن گرفتن دلی

یک بار دیدم یک کیسه کتاب تازه خریده است. گفتم زنگ خور آژانس کم شده. هر کس را می بینی یک چارچرخ گذاشته زیر پایش. راننده زیاد شده، مسافر کم. گفتم کتاب بیاور بروم بشنیم توی ماشین بخوانم تا نوبتم بشود. البته بیشتر به خاطر این بود که دمپر راننده‌های دیگر نباشم. حرف‌های صدایه‌غاز، چرت و پرت‌های تکراری... نگذاشت حرف توی دهان من بخیسد. می‌آمد دم آژانس و اشاره‌ای می‌کرد، می‌رفتیم می‌نشستیم توی ماشین من و گپی می‌زدیم و کتاب تازه‌ای برایم می‌آورد. می‌گفتم قبلی را هنوز نخوانده‌ام، می‌گفت همین که ورق بزنی هم خوب است. یک مدت هم گیر داده بود بیا کتاب فروشی سیار راه بیندازیم؛ کتاب از من، ماشین از تو، استفاده هم هر چه داشت مال تو. گفتم ای بابا. همین مانده برای مان دست بگیرند که زده به سرshan و باسواری کتاب می‌فروشنند.

راننده‌ها خیال می‌کردند از آن مسافره‌است که مخش را زده‌ام که هر جا خواست برود، باید سراغ خودم. گفتم نه، رفیق سی ساله‌ایم. مسافر نیست، هم سفر است. این‌هارا که گفتم برای شان جالب شد. من هم هر بار حرفی می‌زدم درباره‌ی این رفیق قدیمی. یعنی می‌پرسیدند، من هم می‌گفتم. از روی صداقت؛ بیشتر البته جوری که یعنی چه خیال کرده‌اید، رفیق من آدم حسابی است!

یک بار بردمش دفتر یک چای بخوریم، حرف زن وزندگی شد، از دهان من پرید که کار درست را این امیر رضای ما کرد که زن نگرفت. از فردایش همه‌ی حرف راننده‌ها شد همین که چرا زن نگرفته، نکند شکست عشقی داشته، لابد کسی را می‌خواسته که به اش نداده‌اند یا وضع مالی اش رویه راه نیست، موها یش دارد می‌ریزد، شاید... حتی یکی از راننده‌ها که خودش دو تازن دارد گفت لابد مرد نیست. یک جوری گفت و به من نگاه کرد که یعنی آره و این‌ها... خواستم بی‌خیالی طی کنم، اما وقتی بقیه زنندگی خنده، دیگر نمی‌شد. یک آن خون به مغز نرسید. پریدم و یقه‌اش را گرفتم. جوری گذاشت زیر گوشش که رفت توی شیشه‌ی آژانس و افتاد توی پیاده‌رو. یک تکه شیشه پرید توی سر خودم، سرم هشت تا بخیه خورد. یکی دو روز آژانس نرفتم. آقا اوچی، مدیر آژانس، زنگ

شیر می‌خواهد که تونداری و این حرف‌ها. بعد هم توی دفتر خاطراتم، اگر یادت باشد، نوشته که اسی مغز خر خورده، رفته زن گرفته، اما هنوز نمُرده. دل شیر دارد! دیروز که داشتم باز نوشته‌ات را می‌خواندم، متوجه شدم که کنایه زده‌ای به قصه‌ی دمب شیر. دقت نکرده بودم. اگر می‌فهمیدم تکه انداخته‌ای جوابت را می‌دادم آن روز، اما حالا گذشته و راستش بدم نمی‌آید شیر باشم، حتی دمیش.

نشانی ات رازیز همان برگه نوشته بودی، با یک تلفن ثابت که هر چه گرفتم گفت اشتباه است. این شد که گفتم نامه‌ای برایت بفرستم و ماجرا را بنویسم، شاید بتوانی در عالم رفاقت کمکی بکنی. اگر بتوانی مرا از این مصیبتی که ناخواسته گردن بارم شده خلاص کنی، رفاقت را در حق من تمام کرده‌ای. هر چه باشد ما مسلمان‌ایم و در دین ما بر حقوق زنده و مُرده تأکید شده است. به خصوص می‌دانی که پشت گوش انداختن وصیت مُرده کار درستی نیست: هم روح میت سفیل و سرگردان می‌ماند، هم ممکن است آرامش را از زنده‌ها بگیرد— نمونه‌اش این رفیق ما امیر رضا که اگر خاطرت باشد آن سال که آمدی این‌جا، رفتیم سراغش که با هم برویم قهوه خانه که خانه نبود.

یکی از راننده‌های آژانس می‌گفت تنها گناهی که خدا نمی‌بخشد خودکشی است. نمی‌دانم. ما که بنا نیست سر از کار خدا دریاوریم. من خودم فکر می‌کنم خدا اورا می‌بخشد. می‌دانی چرا؟ چون می‌توانم دست روی قرآن بگذارم و بگویم در طول این همه سالی که با امیر رضا رفیق بودم تنها گناهی که از او سرزد همین خودکشی اش بود. از اول راهنمایی که هم کلاسی شدیم تا همین چند وقت پیش که خبرش را آوردند، ندیدم یا نشنیدم که آزاری به کسی رسانده باشد.

امیر رضا عاشق زندگی بود. چیز خاصی از زندگی نمی‌خواست، به جز کتاب. کتاب تازه می‌دید، پر درمی‌آورد. می‌گفت بوی کاغذ و جوهر مستش می‌کند. خودش می‌گفت. من که از بوی کتاب سر درنمی‌آورم. کتاب هم زیاد داشت. اصلاً تنها دارایی اش کتاب بود. چندبار به اش گفته بودم خواندن کتاب خوب است، اما این‌که نشد زندگی! آدم کتاب می‌خواند که یک چیزی داشت کند و بتواند بهتر زندگی بکند، اما تو فقط زندگی می‌کنی که کتاب بخوانی!